

ГОЛОС ДЯКІВ

Незалежний, аполітичний, безпартійний,
становий часопис.

Виходить 1 і 15. кожного місяця.

Адреса Редакції й Адміністрації: Коломия, вул. Міцкевича ч. 51.

ЦІНИ ОГолоШЕНЬ: Ціла сторона 90 зл., половина 45 зл., $\frac{1}{4}$ стор. 30 зл., $\frac{1}{8}$ стор. 15 зл., $\frac{1}{16}$ стор. 8 зл., $\frac{1}{32}$ стор. 4 зл.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ: За одно слово або його місце 10 сот.

Постійні оголошення мають 20% знижки а оголошення для дяків-пренумераторів 50%.

ОГОЛОШЕННЯ приймається тільки за попереднім надісланням належитості або принайменше зачету. Анонімних дописів не приймається.

Рукописів не звертається.

Передплата:

В краю чвертьрічно . . . 1.25 зл.
За границею річно . . . $1\frac{1}{2}$ доляра
або їх вартість в іншій валюті.

Чекове conto П. К. О. в Варшаві
ч. 152.951.

Ціна одного примірника

20 сот.

Naes facienda et illa non omittenda.

(Треба й те робити й про тамто не забувати).

Коли голод і загальна матерьяльна нужда почали таки поважно заглядати до бідних хат наших українських дяків, коли в слід за тим почали котитися в безденну, страшну пропасть також вже й рештки їх колишньої доброї слави й поваги, виринули неначе з під землі сильні ряди ідейних, щирих людей і зараз стали до рішучої борби за загальне добро дяківського стану.

Що ся загально-матерьяльна нужда та моральна кривда дяківського стану зросли були до найбільших розмірів та зближалися вже до глибокого дна страшної пропасти, свідчить між иншим й те, що взгада-них боєвих рядах бачимо не лише молодших, фізично сильних людей, перед якими, загально кажучи, є ще довша будучина, але також вже й фізично немічних, одначе думом і досвідченим розумом ще сильних і здорових старців, які в часі своєї дяківської служби не одно пережили, не одно бачили й не мало терпінь і горя на своїх плечах перенесли.

Нехай праця сих Впп. Старців, в яких — дякувати Всевишньому — живе ще молода душа, буде всім молодшим дякам і їх наслідникам цінним дороговказом в їх організаційній праці та в їх теперішній, важкій, соціально-економічній борбі.

Вони, неначе ті добрі батьки, яких головним завданням є чесне виховання й певне матерьяльне забезпечення на будуче своїх дітей, спрямували тепер цю свою увагу на те, щоб своїм добрим прикладом й своєю щирою участю в організаційній праці заохотити всіх своїх молодших товаришів до так конечно потрібної товариської солідарності та до дальшої рішучої борби за праву своєї гіркої долі та належного забезпечення морального й матерьяльного становища своїх наслідників, які повинні колись за те з гордістю про своїх славних попередників згадувати.

Діяльна участь сих Старців а радше — що їх так назву — дяківських Батьків в теперішній борбі є дуже відрадним і дуже потішаючим духовим явищем в загально дяківській справі. Вона, ся діяльна участь являється тут між иншим безперечним доказом, що ступінь розвою соціально-культурного освідомлення дяків знаходиться вже на належному місці та що серед них відродилася вже й як слід розвивається про-дуктивна (творча) сила, яка є пульсом дяківського організаційного життя й теперішнього економічно-соціального руху та його розвою. Вона є також сильною вірою й надією, що всі молодші товариші сих дяківських Батьків підуть за їх добрим прикладом і ступати муть їх чесними, нічим не слямленими, прикладними слідами та, що спез те вже в недалекому майбутньому здобудуть а радше відиска-

ють собі те, що їм по людським і Божим законам справедливо належить а що їх попередники, завдяки нахабности й захланности несумлінних людців, запропастили.

Щож належить сим сідоголовим дяківським Батькам від їх молодших товаришів за сі великі матерьяльні й моральні користі, які вони вже по части принесли і дальше приносити муть на вівтар загальної дяківської справи?

Я позволю собі тут на сему місці відповісти в імени всіх Впп. Интересантів оцими словами: „Вони працюють для ідеї, проте нічого їм не належить крім доброго слова, бо лише воно може бути тут для них одиноким найдорогоціннішою заплатаю й лише сю заплата, а жадну иншу, Вони не рішилибся прийняти.

Отже в виду повисше згаданих заслуг і такої скромної, малої заплати за них загал всіх наших дяків повинен вже, як в найкоротшому часі приступити до вирівнання сего довгу, то є до зложення належних щирих подяк, до закомунікування сего „доброго слова“ своїм дяківським Батькам, а саме: в першу чергу тим, які мають вже за собою що найменше 50 літ прикладної дяківської служби.

В сій цілі належить в тих деканатах, котрі мають честь почванитися такими рідкими Достойниками, зараз зложити Ювілейні Комітети, в склад котрих повинно ввійти по кількох дяків. Обовязком такого Комітету є м. и : оголосити в часописі „Голос Дяків“: імя, назвиско й літа служби (найменше 50 літ служби) даного ювілята, день, місце й порядок маючого відбутися ювілейного торжества. Підчас такої урочистости слід обовязково зробити загальну фотографічну знимку, яку потому належить разом з ширшим описом торжества та описом перебігу життя ювілята переслати нашій Редакції в цілі поміщення сего всего в нашому й заграничних часописах. Одним словом сей Комітет повинен доложити всіх старань, щоб таке торжество відбулося не тільки як в найбільшому порядку, але також і як найвеличавіше.

Ті дяківські Делегати, з котрих деканатів дяки з ріжних причин не моглиб взяти особистої участі в такому торжестві, повинні обовязково в день ювілейного свята в імени всіх дяків свого деканату вислати ювілятові привітні телеграми.

Хотай в теперішню пору ціла увага та всі сили дяків повинні бути звернені голов-но в сторону здобуття й забезпечення своєї екзистенції, то все таки з огляду на ріжні, дуже важні моменти, для загальної дяківської справи, як: скріпленне організаційної солідарности в дяків, підйом оптимістичного духа в них, популяризація перед світом українського дяківського стану і т. п.

і т. п. конечним є, пійти слідами оцих зо-

лотих слів старих Римлян, які звучать: „Naes facienda et illa non omittenda“ то є: Треба і те робити й про тамто не забувати.

I. B.

„Да не заградиши устенъ вола молотяща!“

Кор. Гл. 9. Зяч 141.

Переважна більшість нашого духовенства почала послідними часами тут і там підносити свій голос, що в топерішню пору в громаді з дяка нема пожитку, та що повинна бути відповідно унормована його кваліфікація. Она на всіх переулках кричить і майже по всіх газетах голосить про те. Отжея, як заінтересований позволю собі спитати тих „опікунів“, хто з дяків є проти піднесення їх культурно-просвітного ступня до певної висоти? До сих часів я нігде не читав і не чув про те. Значить, нема такого дяка, котрий-би був проти сего. А наколи нема нікого проти, то чогож на всіх роздорожах піднявся такий страшний крик?

Задля чого тут заводити спір, і по що тут до чистої води, фарисейського квасу доливати? Кажеться робити, а хліба не дається, кажеться терпіти і за то обітцюється голодному й обдертому дякови на другому світі „Царство Небесне“. Чи такі люди думають, що дякови вистарчить до життя лиш те, щоб він в стайні на причі при їх конях і коровах виспався, або щоби він жив їх лукавими обітцями? Тепер скажу дещо про той „пожиток“ з дяка в громаді, про який Всч. о. Т. Савойна згадав в своїому часі в „Ділі“. Гірке слово, як жовч і безпідставне. Я, як заінтересований дуже прошу Всч. о. Савойну в імени всіх наших галицьких дяків, пояснити заголови дяків, що під тим „пожитком“ з дяка в громаді належить розуміти!? Я занимаю дяківську посаду вже 21. рік і розібрав службу тих літ, як свою совість, та на превеликий жаль не міг дошукатися там, який то „пожиток“ з мене, як дяка моглаб мати громада крім сумлінного виконання дяківських функцій. Чи-може, щоби дяк міг дістати кусок ереки. ґрунту — треба бути громадським пастухом і т. п.? Чи може під таким „пожитком“ треба розуміти працю дяка в „ксьондзкій“ стайні, стодолі, поли й Бог зна ще де?

Про пожиток, який дяк, як громадянин може віддати своїй громаді, своїому народови чи людству взагалі, я ту тепер не згадую й того не маю тепер на думці.

Дяки, від часу утрати дякоучительського цензу, є зведені чорною армією ворогів до ролі люкаїв, парібків, комінярів і інших „гідностей“ по священничих дворах. На то дам в разі потреби, численні докази.

Дяки є тепер гноблені, переслідовані й визисковувані більшою частиною духовенства в безмилосердний спосіб і трактовані як чорні раби. Іспитованих чи свідомих дяків, се священство не терпить і па дяківські посади старається їх недопустити хотайби в них була й найліпша кваліфікація чи рекомендація. Всі спроби дяків двигнутися на висший ступень культурно-просвітного розвою в сей і інші способи злобно припинюється тимже священством, от хотайби на пр. через відраджування а навіть через заборону читання „Голосу Дяків“, сего одинокого нашого часопису, який про-

будив нас з твердого сну, отворив нам очи та веде правим шляхом до певної перемоги, через виучованне в своїх стайнях підланих, з котрих потому рекрутується до дяківських обов'язків байдужний а на всякі забаганки сего священства податливий елемент. Про сих священників не мож інакше сказати, як хіба словами св. еванг. Матея:

„Связують, бо бремена тяжка и бдннъ носима, и возлагають на плеча челоуѣческа, перстомъ же своимъ не хотятъ двизнути ихъ. Вся же дѣла своя творятъ, да видими будутъ челоуѣки; разширяють же хранилища своя и величаютъ воскресилія риз своихъ; любятъ же преждевозлаганія на вечеряхъ и преждестданія на сонмищахъ и цѣлованія на торжищахъ, и зватися отъ челоуѣк: учителю, учителю“.

Ясна річ, що дяки упоминаються за куском хліба не за якісь там „пожитки“ в громаді, тільки виключно за дяківську службу, який їм так само як і священству раціонально належить. Священство уживає по кількадесять ба навіть часто й по кількатори моргів ерекціональної землі не за якісь там „пожитки“ в громаді, лиш за виконання своїх священних обов'язків. Чому священство до сего часу, мимо уживання такої великої кількості ерекц. землі, не примінилося до тих — на гвалт на плечі дякам нахидаючих — „пожитків“ в громаді? Га! Очевидна річ, що сей рейвах піднявся лиш одинокі тому, що незадовго мабуть будуть мусіти священники, хоч не хоч, виділити дякам з дотеперішнього свого посідання частину ерекціональної землі, котрої їм такий великий жаль позбутися. Ну і давай тепер по всіх усюдах кричати, що дяки задля малокультурности не вартують сего приділу.

Тепер я позволю собі поспитати: хто винен, що загальна освіта деяких дяків стоїть на низшому ступні? Чи не ті священники, що виучують собі дяків в своїх стайнях коло коний, а іспитованих дяків усувають з посад?

Ануж заглянемо ще раз до Св. Письма, на слова: *„Братіе, не встѣ-ли, яко дѣлающіи священная, отъ святилища ядятъ: и служащіи олтарю, со олтарет дѣлятся“.* Що означають ті слова? Розуміється, не що іншого лиш, щоб священство дало дякови спомогу жити по людськи, до чого дяки мають повне право, за що тепер борються й від котрої то борби так довго не відступлять, доки не досягнуть те, що їм справедливо належить. Та частина духовенства, котра шкодить нам в нашій теперішній борбі за поправу нашої гіркої долі, повинна собі усвідомити, що їх підпольна праця не принесе їм жадної користі, бо вона лиш з'єдинить наші сили до завзятої борби проти них за той гіркий і тяжкий кусок хліба, я

кий нам правно належить, і в здобуттю якого священство робить нам всякі можливі труднощі й перепони так, як сей евангелський раб *„егоже поставивъ господинъ его, пад домоу своимъ, еже даяти имъ (клеветы своя) пишу во время ихъ“.* А злий раб подумав в серці своїм: *„Коснишь господинъ мой прийти и наченъ бити клеветы своя, ясти-же и пити с пїяницами“.*

Та частина духовенства дістала власть над домоу християнським та йде в відношенню до нас слідами сих рабів; дяків гнобить, безмілосердно використовує, переслідує й противиться ще справедливому наділу дяків ерекціональною землею. Но *„бдите убо, яко не высте въ кій часъ Господь вашъ придетъ“*, бо може прийти в день *„в онъже не чаеть, и в часъ в онъже не вестъ и растешеть его полма, и часть его съ невѣрными положить; ту будетъ плачь и скрежетъ зубовъ“.* *„Блюдите, что слышите: в нуже мѣру мѣрите, возмѣрится вамъ, и приложится вамъ“.*

А. Хома.

Бодро вперед!

Хвальна Редакціє!

Прошу ласкаво помістити в нашому часописі „Голос Дяків“ мій слідуєчий проєкт, з котрим звертаюсь до всіх звоіх Впп. Товаришів Дяків в межах і поза межами польської держави, а саме:

Наша дяківська організація стала тепер і мусить стояти даліше на твердому фундаменті солідарности се є: один за всіх, а всі за одного. В 11. числі нашого дорогого часопису читаю, що між іншими й наш Вп. Товариш Роман Гишка, дяк в Тростяниці впа в жертвою суспендування за діяльну участь в Дяківській Організації. Щоби показати перед світом, що ми дійсно дяки

а не чийсь там форналі й підлизайки, що ми уміємо постояти за гідність нашого стану, що між нами існує дух сильної солідарности, та що нас не поборе жадна ворожа сила, звертаюсь до всіх Впп. Тов. Дяків, щоби при кожних дяківських зборах або й поодинокі склали відповідні лепти на тимчасову підмогу для жертв теперішньої борби — на адресу нашої Редакції „Голосу Дяків“, котра сі лепти перешле разом куди належить і оголосить се в часописі.

Ми покажемо сим світові, що ми „безбожні“ дяки (так прозвав нас заліщицький Соборчик) уміємо бути більше милосердними й справедливими, як декотрі наслідники Христа, що за дль своїх особистих примх відбирають своїм братови послідній кусок чорного хліба, та не журяться тим, як він і його родина примірають з голоду.

Ми покажемо світові, що ми дяки добре розуміємо золоті слова зі Святого Письма: *„днесь мені, а завтра тобі“.* Що війна без жертв бути не може, що ми: *„по нитці, а бідному сорочка“.* Наколи ми так будемо будувати й кінчити наше розпочате діло, то можемо бути певні, що наші противники не будуть довго робити нам пегепон,

бо побачуть, що їх марні зусилля не придадуться їм ні нащо. Між нами є вже такі Борці-Герої, що тримають боевий фронт неустрашимо, а се каже нам вірити свято, що недалекий вже той час, коли ми всі як один скажемо тим, що нас гнобили: не проганяйте нас, а ще й без причини зі служби, бо не маєте до сего найменшого права!

К. Л. дяк зі Скільщини.

Геть з байдужниками!

Збір Дяків скальського деканату відбувся дня 10. серпня с. р. в Озірянах коло Боршева.

На збір прибуло лиш 16 дяків, а решта чекає з заложеними руками на все готове.

Впп. Братя Дяки! Наш дорогий часопис „Голос Дяків“ подає, що богато дяків до сеї пори не прислало передплати! Чи ми можемо вважати таких дяків-байдужників за дяків і за своїх товаришів? Таж такі плюгаві байдужники руйнують то, що ми будемо, Ми мусимо з байдужниками поступити так, як они собі на се заслужили.

В нашому деканаті є один дяк, що дуже любить робити службу донощика-шпігуна перед священниками на дяків.

Ми його напаминали кілька разів, але се нічого не помогло. На нинішньому зборі ми його цілком з помежи товариства дяків усунули.

Не подаємо на разі його імені бо думаємо, що ще може поправиться, а надто дяки скальського деканату знають хто то є. Впп. Дяки! таких осібників є між нами мабуть більше. З ними слід так зробити, як ми зробили в скальському деканаті, бо інакше не дійдемо до того, до чого стремимо. Ми мусимо насамперед виполоти будяки й лиш при помочи здорового елемента провадити далішу борбу, наколи хочемо її виграти.

Високоповажаний Пане Редактор! Бутьте ласкаві та подайте нам тих дяків зі скальського деканату, котрі не пренумеровали або не плагыть за часопис „Голос Дяків“ а ми вже поступимо з ними так, як они собі на се заслужили.

Ми наколи буде треба, заплатимо самі за них і будемо всіх сил докладати, щоб наш часопис „Голос Дяків“ як найкрасше розвивався та провадив нас до красшого завтра. Подайте до прилюдного осуду всіх байдужників-дяків з цілої Галичини, щоби ми знали, хто є в рядах нашої армії й бореться за загальне добро дяківського стану, а хто є дезертиром а тим самим і нашим ворогом. Тут повинні Впп. Делегати кожного деканату на основі оголошення в часописі припильнувати, щоб кожний дяк з Іх деканату передплатував наш одинокий часопис „Голос Дяків“. Наколиб котрий дяк відмовився від солідарности і організаційної праці, слід оголосити на найблизших зборах як найострійший бойкот проти него і оголосити його в часописі. Так Впп. Товариші мусимо поступати, бо інакше до ладу не дійдемо ніколи.

Ліпша мала армія з добрим, хоробрим і відважним військом чим велика з лихим.

Глухий.

Се число з технічних і фінансових причин вийшло о 3 дни пізніше. Редакція.

Розвід Мустафи-Кемалья-Паші зі своєю жінкою Лятіф-Ганун.

Мустафа-Кемаль-Паша, який в послідних роках повалив султанський (ісарський) престіл в Туреччині та опісля зівстав вибраний президентом турецько-республіканської держави, рішив тепер розвестися зі своєю жінкою Лятіф-Ганун. Причиною сего розводу має бути те, що його жінка безнастанно вмішувалася в державні справи.

Ся подія є інтересна головно тим, що се діється в Туреччині, там, де жінка до недавна не мала майже жадного права й була прямо невідницею свого чоловіка.

З сего видно, що турецьке жіноцтво взялось горячо до суспільної праці, та що вже в короткому часі зробило дуже великий поступ в еманципації, т. є в домаганню рівних прав з мужчинами.

На особу жінки Кемалья-Паші Лятіф-Ганун звернув тепер цілий культурний світ свою увагу.

Німецький Часопис „Kelnische Zeitung“ пише про неї та її знакомство з президентом Кемаль-Пашою таке:

У Смирні жив богатий турецький купець Ушакізаде Муаммер-бей. Він був найбогатшою людиною не тільки міста, але й в цілій Анатолії. Його прегарпа донечка Лятіф отримала дбайливе вихованне; вона перебувала довший час на студіях в Європі, де вивчила плавко німецьку, французьку й англійську мову. Коли підчас великої війни Греки здобули Смирну, Муаммер-бей утік, але його донь-

ка залишилась; вона zorganizувала у своїому домі рід прибіжища для своїх земляків і брала живу діяльну участь у підпольній турецькій роботі. Швидко потім Мустафа Кемаль підняв в Анатолії повстання проти Греків і зумів розпалити таке могутне полум'я, що в ньому згоріли наїзники. Туреччина отримала свою свободу, а Мустафа-Кемаль став першим її героєм. І ось трапилось таке, що Кемаль-Паша, приїхавши як тріумфатор до зруйнованої Смирни, отримав картку з осторогою, що його життє в небезпеці. Авторкою цієї картки була Лятіф. Тогож дня Мустафа-Кемаль-Паша пізнав патріотку особисто; в її домі, як найкрасшому й найбезпечнішому в місті, визначили йому коротку квартиру. Розмовляючи з молодією господинею про актуальні справи, Кемаль-Паша з подивом побачив, що вона володіє надзвичайним знанням політичних відносин та організаційним хистом. Дивним збігом обставин вкортці потім найшла в гостинному домі Лятіф прибіжище старенька мати Мустафи-Кемалья-Паші, яка в дорозі тяжко захворіла. Лятіф піклувалася нею, як рідною, але вратувати хорої не було змоги: вона померла на руках Лятіф, переказуючи перед смертю своїм синові, що бажалаби собі, щоби він одружився з цією дівчиною. Приїхавши на похорони своєї матері, турецький диктатор знав вже про останню волю своєї матері, яку надзвичайно любив і шанував і якої всі бажання були йому святым законом. І ось вже в кілька днів пізніше відбулося вінчання Мустафи-Кемалья; його жінка мала в день вінчання, ледве 19 літ,

Сталось це з весною 1923 р. Лятіф товари-

шила своїм чоловікові в його подорожах і при кожній нагоді ломила старі турецькі звичаї, виступаючи всюди як наскрізь модерна жінка. Така поведінка жінки президента викликувала в його оточенні, а ще більше в широких кругах населення, помітне невдоволення; вірні магометане, які не могли на протязі кількох літ вирвати з душі старі закорінені переконання й переробити до ґрунту вроджену психіку — не тямалися з обурення, бачучи жінку найвисшого державного достойника, наслідника султана, в білий день на уликах міста без заслони на обличчі в мужеському одягу на коні. До того — молода Лятіф щораз більше набирала звичок пануючої княжної. Недавно просто як скандал уважали її розпорядження, щоб чужині дипломати, які хотіли бути прийняті нею на послухання, являлись у парадних уніформах. Одночасно вона почала впливати на актуальні справи політики. Наслідком поведінки Лятіф терпіла щораз більше популярність Кемалья-Паші. В останніх часах він почав міркувати, що його престиж не на жарті захитаний. І ось, як видно, він рішився дати сатисфакцію публичній опінії — однак робить це знову таки у наскрізь модерний спосіб: по взаємній згоді обох сторін подружжя бере законний розвід.

Маючи на увазі, що жінка турецького президента Кемалья-Паші, яка викликала стільки шуму в Туреччині, має ледве 21 літ, признаємо, що належить вона до небуденних індивідуальностей, яких було вже чимало та яких щораз більше є у жіночому світі.

Важне лише для дяків львівської Епархії.

- 1) Стабілізацію одержати можуть зараз лише ті дяки, котрі в поданні про стабілізацію залучать кваліфікаційне свідоцтво бездоганної служби.
- 2) Дяки, котрі не мають кваліфікаційного іспиту, але мають за собою около 20 літ безперервної дяківської служби і 45 літ життя можуть подаватися о стабілізацію і мають до подання долучити крім свідоцтва бездоганної служби також прошенне о звільненні від кваліфікаційного іспиту [конкультованого через уряд парохіяльний].
- 3) Всі прочі дяки, котрі займають тепер посаду старших дяків або молодших (в прилучених церквах) а не мають кваліфікаційного свідоцтва уважається як провізоричних дяків і по думці службової прагматики мусять найдалше до двох літ зложити кваліфікаційний іспит, а шойно після зложення іспиту внести поданне о стабілізацію.
- 4) Кваліфікаційні іспита відбудуться в осени, в першу середу після покрови Пр. Діви. Кожний, вже приготований кандидат може вносити просьбу вже тепер до Ординаріату о допущенні його до іспиту.

I. Зразок.

(I. сторона аркуша канцел. паперу).

Всесвітліший і Високопреподобний Ординарять!

Я, низше підписаний прошу уклінно о ласкаве піднесення мене до стану стабілізованих дяків, та долучую під:

1. Кваліфікаційне свідоцтво. (Прошенне про звільнення мене від кваліфікаційного іспиту).

2) Свідоцтво бездоганної дяківської служби.

Співак Іван.

II. Зразок.

(4. стор. аркуша канцел. паперу).

До Всесвітлішого й Високопреподобного Митрополичого Ординарять у Львові.

Співак Іван дяк

в Крилосі пч. Церковники

просить о ласкаве піднесення його до стану стабілізованих дяків.

2 прилоги.

Крилос, дня 1. 9. 1925.

III. Зразок.

(На половині аркуша канц. паперу).

До Всесвітлішого й Високопреподобного Митрополичого Ординарять у Львові.

Я, низше підписаний прошу уклінно о ласкаве звільнення мене від кваліфікаційного дяківського іспиту, мотивуючи своє прошенне тим, що я маю вже за собою . . . літ дяківської служби та . . . літ життя.

Співак Іван,
дяк в Крилосі пч. Церковники.

Крилос, дня 1. 9. 1925.

Відозва.

Подаю до загального відома всіх Впп. Презюмераторів нашого станового органу „Голосу Дяків“, що я обовязки відповідального редактора зложив одиноко лише з причини моєї старечої немочи та мойого слабого здоровля.

При сій нагоді складаю ширі подяки всім тим Впп. Дякам-Товаришам, які відносилися з повним довірем до мене на згаданому постерунку, та прошу рівночасно, всіх Впп. Товаришів Дяків-Українців в межах і поза межами польської держави, щоб з таким самим довірем відносилися також і на дальше до Начального Редактора нашого згаданого часопису Вп. Івана Волошина, який на мою просьбу перебрав на себе також немалі обовязки ще й відповідального редактора.

Остаю з належною пошаною

Нестор Волчук, дяк і був редактор „Голосу Дяків“.

Коломия, в серпни 1925.

Надіслане.

Наша Редакція дістала на днях слідууючий лист, який з огляду на його актуальний зміст подаємо тут в цілости:

„Високоповажаний Пане Редактор!

Долучую в цьому порученому листі 4 зол. на пресовий фонд „Голосу Дяків“ та бажаю, щоб Всевишній на далі поміг Вам продовжувати Вашу так хосенну працю в користь нашого бідного дяківського стану, щоб Ваш труд приніс сторичний плод на свіжо зораній ниві, для блага наших бездолених до сих пор всіма забутих церковних урядовців-дяків. Красно булоб наколиб всі дяки, як один мужно стали під прапором організації „Голосу Дяків“, та піддержували сю свою одиноку пресу, тоді то напевно швидко усміхнуласьби їм красша доля, бо отворились би їм очі, що вони не раби деяких своїх парохів та не є їм на приватні послуги, але що вони церковні урядовці, які також мають повне право до людського життя та яким належить відповідна пошана також зі сторони духовенства.

Остаюсь з глибоким поважаннем

Сильвестер Калинець.

Ходорів, 1. VIII. 1925“.

Дяки чортківського й сусідних деканатів, позір!

Збір Дяків чортківського й сусідних деканатів відбудеться дня 14. вересня (в понеділок) о 10. год. передпол. в Чорткові, в „Бурсі Качковського“ (коло поль. гімназії), вул. Шкільна, на котрий то збір всіх іспитованих і неіспитованих Впп. Дяків зі згаданих деканатів обовязково запрошується.

Справа: 1) Матеряльне забезпечення дяків (головно приділ ерекціонального ґрунту для них та ухвалення відповідних резолюцій). 2) Звіт рах. тимчасового касієра. 3) Вибір нових, сталих провідників, а то: голови, його заступника, секретаря і касієра. 4) Внески й інтерпеляції.

Неприсутність Впп. Товаришів мусить бути безумовно на час перед цілим збором на письмі або курієром оправдана. Осібних запрошень не висилається.

За Тимчасовий Комітет:

Борса Антін, дяк *Кляштофорський Іван,* дяк і гол. орг. д. в Чорткові. і секр. орг. д. в Шульганівці.

Бойко Іван, дяк і касієр орг. дяків в Білобожниці.

Дяки бучацького й сусідних деканатів, позір!

Збір Дяків бучацького деканату відбудеться дня 18. вересня 1925. о 11. годині передполуднем в Ковалівці, в домі місцевого дяка, на котрий то збір всіх Впп. Дяків сего й сусідних деканатів рішучо запрошується.

Ті, що з оправданих причин не зможуть явитися на зборі, мають прислати на сей день свої умотивовані оправдання. Крім сего запрошується на сей збір також всіх тих Всеч. ОО. згаданих деканатів, які є прихильниками поправи дяківської долі. Дневний порядок: 1) Відчитанне протоколу з попередних зборів. 2) Стислі наради над приділом ерекціонального ґрунту для дяків. 3) Порішенне справи про безпідставне віддалювання дяка зі служби непокликаними до сего чинниками. 4) Внески й запити.

Кухтин Павло, дяк *Бернатович Михайло,*
і дяк. дел. в Переволоці. дяк і дяк. дел. в Ковалівці.

Устецький і сусідні деканати, позір!

Збір Дяків устецького й сусідних деканатів відбудеться дня 10. вересня 1925. о 11. годині передполуд. в Зеленому Устю, в домі місцевого дяка Вп. Стефана Шпирки, на котрий то збір всіх Впп. Товаришів Дяків сих деканатів запрошується.

Тогож дня о 8. год. рано відправиться там же Служба Божа на інтенцію добрих успіхів в тепер. борбі за поправу дяківської долі.

Когут Юрко, дяк і дяк. делегат в Бобрівниках.

Доповненне.

В склад Комітету Скликання Загального Красного Збору Дяків входять ще слідуочі, через ошибку пропущені Впп. Члени, а саме: Мисак Григорій, дяк і дяк. делегат в Володимирцях пч. Журавно, Глушій Олександр, дяк в Ляховичах Подор. пч. Сяколів к. Стрия і Кізімишин Михайло, дяк і управ. хору в Чертежи пч. Журавно.

Всячиха.

Реформа закона подружжа в Чехословаччині.

Чохословацький Уряд затвердив недавно новий подружно-родинний закон. На основі сего закона жінка має ті самі загальні права, що муж. Коли н. пр. одно з подругів змінє мешканне, то це не накладає ніякого обовязку на другого подруга йти за першим. Майно, яке здобудуть подруги спільною працею в часі свого спільного пожиття, є спільною власністю обоїх. Коли одно з подругів не має средств до життя, або є нездібне до праці, то обовязком другого є йому помагати, якщо суд признає, що він в спроможі те робити.

Розвід допускаємий. Можна його дістати за згодою обох сторін, як також на бажанне одного з них. Обовязок удержування дітей спадає на обоїх однаково. Діти обовязані удержувати своїх родичів, коли вони того домагаються, коли вони нездатні до праці, або не дістають від держави ніякої допомоги.

Модерні ватажки в Румунії.

(Б. Р.) Шляхом: Букарешт—Сінай їхало кількнайцять осіб автом. В дорозі посипалися на них стріли так, що авто мусіло стати. З укриття вийшли молоді й гарні ватажки та забрали подорожним всі гроші й дорогоценности. Після сего запросили вже ограблених подорожних до ліса та погостили їх там суто, частуючи навіть шампаном. Гостина тревала через 2 години. Після гостини ватажки попрощались, уцілували паням руки та вдалися в глибину ліса.

І жебраки мають вже свій часопис.

То лише в нас є по селах такі нібито „мудрагелі“, котрі говорять, що газета — це панська вигадка, і непотрібна селянам, а ще до того моговим і нумеровим газдам! А в просвічених краях ніхто не обходиться без часопису: ні багатий, ні бідний. Усім він потрібний, бо він учить, організує, обороняє проти ріжних кривд, звідомляє про все у світі і т. п. Це сильна зброя проти темноти, визиску і т. п. Цікаве, що на пр. в Парижі, головному місті Франції, виходить часопис навіть для жебраків і називається: „Часопис для прошаків“. Газета їм радить і охороняє їхні інтереси. В ній є такі цікаві оповістки: „Треба сліпого жебрака, що грає на флюярі“, „Зараз треба калки до жебрання під костелом“. — Так то, часопис потрібна і мільярдерові і жебракови!

Чи кров потрібна для думання.

У німецькому журналі „Космос“ подається вислід дослідів, роблених німецькими лікарами, які виказують, що для думання потрібний додатковий засіб крові. Досліди роблено в слідууючий спосіб:

Чоловіка положено на дошку, підперту лиш по середині, так, що вона могла гойдатися (на зразок гойданки з дошки). Чоловіка умішено так, щоби він разом з дошкою мав рівновагу. Опісля дано йому якась важке питанне до розвязки. Так скоро, як лежачий чоловік почав думати над тим питаннем, кінець дошки, де спочивала голова, подався в долину. Це знак, що в тім місці дошка зробилась тяжшою. Лікарі це пояснюють так, що додаткова скількіть крові наплила до мозку, коли чоловік почав тяжше думати й тому дошка подалась в діл, бо голова стала тяжшою. Значить, що кров і взагалі енергія чоловіка зуживаються при думанню.

15 літ невинно в в'язниці.

Перед 15 літами в одній місцевості коло Штрасбурга обікрав хтось господара Ціллєрта. Ціллєрт посуджував о сю крадіж свою дочку, з якою від довшого часу жив в везгоді. Се підозрінне потвердив поліційний пес, який запровадив поліцію аж до дому його дочки, яку суд опісля засудив за сю крадіж на довголітну в'язницю. Шойно тепер по 15 літах, вийшла її невинність на верх і випущено її на волю, коли в Айпісгайм, в в'язниці, умираючи один злочинець, признався, що то він а не хто инший обікрав був тоді Ціллєрта.

До всіх Впп. Співробітників „Голосу Дяків“.

Всі Впп. Співробітники нашого органу, яких праці (дописи, звіти і т. п.) дотепер ще не поміщено в часописі, звольте прийняти до ласкавого відома, що одинокою причиною сего є велике переповненне надісланого нам часописного матерялу, та що праця кожного співробітника з окрема знайде в свойому часі відповідне місце на сторінках нашого часопису.

Редакція.

